

Vorbereiding strategisch MT lessons learned Coronacrisis

Thema: Kindermishandeling en huiselijk geweld; kinderbescherming

- 1) Op welke manier heeft coronabeleid impact gehad op jouw thema? Bijvoorbeeld:
 - o 1,5 meter afstand
 - o Bezoekregeling GHZ en GGZ
 - o Capaciteit beschermende
 - o middelen (incl. mondkapjes)
 - o Testcapaciteit
 - o Sluiting scholen, sport, cultuur, dagbesteding
 - o Zo veel mogelijk thuisblijven en thuiswerken
 - o Sluiting van sectoren zoals horeca
- *In het begin van de maatregelen was er bij hulpverleners nog veel onduidelijk en werden de maatregelen tav gezinnen waar onveiligheid speelde, verschillend geïnterpreteerd. Uiteindelijk werd afgesproken dat alleen in crisissituaties en bij een uithuisplaatsing face to face contact (thuis of bijv. in de speeltuin) plaatsvond met gezinnen.*
- *Zo vertelde VT Rotterdam het volgende: bij een huisbezoek samen met een medewerker van het GI, verscheen de ene medewerker met mondkapje, handschoenen en bril en de andere medewerker zonder beschermingsmiddelen.*
- *Met de versoepeling van de maatregelen is er een beweging zichtbaar richting het nieuwe normaal. Dat betekent dat jeugdzorgwerkers weer meer op huisbezoek gaan bij gezinnen en er meer ruimte komt voor het nakomen van omgangsregelingen. Hierbij wordt het afwegingskader face to face contact van het NJI gehanteerd.*

Uit onderzoek van het VJI blijkt het volgende:

Contact houden

- *Handelingsbereidheid bij professionals om in contact te blijven met deze gezinnen is groot.*
- *Veel alternatieve en inventieve methoden worden gebruikt: beeldbellen, er worden filmpjes van ouders met zeer jonge kinderen gevraagd, het langsbrengen van noodzakelijke dingen bv vanuit het crisisfonds (laptop voor school).*
- *In verschillende situaties is (nood) opvang voor de kinderen opgevraagd.*
- *Als zorgen groot zijn, wordt toch gekozen voor fysiek contact.*

Ervaring hulp professionals

- *Professionals geven aan dat echte verdieping niet lukt, nadruk ligt op vinger aan de pols houden.*
- *Blijft onzekerheid of er goed beeld is over de veiligheid van met name de kinderen.*
- *Betrokkenheid professionals groot.*
- *Non-verbaal gedrag en 1-op-1 gesprekken worden gemist alsook een goede observatie.*
- *Technische issues belemmeren het werk: niet mogelijk om gelijk te beeldbellen en in het ICT-systeem te werken of beeldbelmethodes niet toegestaan ivm privacybeleid.*
- *De interne en externe samenwerking verloopt efficiënter.*
- *Professionals voelen zich meer gesteund door management in zoektocht om gezinnen te blijven ondersteunen.*
- *Het starten van nieuwe hulp lukte niet of ging moeilijker.*

Ervaringen hulp ouders en kinderen

- *Ouders positief over hulpverlening als zij dat ook voor de crisis al waren en vice versa.*
- *Hulpbehoefte voor- en tijdens de crisis gelijk.*
- *Wel anders is de behoefte aan gezins- en opvoedondersteuning vanwege huiswerk- en schoolbegeleiding kind. Verwachting was dat school meer begeleiding zou bieden.*

- *Ouders wel ontevreden over het niet starten van een nieuwe vorm van hulp; als er sprake was van wisseling van hulpverleners en over de frequentie van het contact met de gezinsvoogd.*
- *Een interessante uitkomst daar is dat tieners grotere emotionele veiligheid ervaren hebben gedurende de periode met de strengste corona-maatregelen*

2) Wat kunnen we leren van de afgelopen periode?

- o Effectiviteit: van welke maatregelen weten we of het wel/niet heeft gewerkt?
- o Positieve effecten: wat waren onverwachte positieve effecten?
- o Kennis: wat willen we nog laten toetsen de komende periode?
- o Verwarring: Waarover was er veel verwarring? En is die verwarring er nog?
- o Communicatie: wat ging goed en wat moet strakker bij een volgende keer.
 - *Verbetering emotionele veiligheid bij tieners was een onverwacht positief effect*
 - *Onduidelijkheid of geweld in de gezinnen is toegenomen*
 - *Bij evt tweede golf zijn kaders voor werken duidelijker tov begin van crisis; afwegingskaders voor face to face*
 - *Inzet van online gebruik middelen verbeteren ook voor professionals in termen van ICT-faciliteiten en privacy-afspraken om in contact te komen met gezinnen*
 - *Aandacht voor extra ondersteuning bij onderwijstaak in gezinnen*
 - *Aandacht voor gezinnen die wachten op een hulptraject dat uitgesteld was.*
 - *Chatfunctie VT geïntroduceerd: wordt geëvalueerd. Zorgt wel dat slachtoffers zelf eerder contact zoeken, ook jongere doelgroep. Plus codewoord apothekers.*
 - *Aandacht voor communicatie testbeleid professionals.*

3) Zijn de ontwikkelde producten nog bruikbaar (handreikingen, richtlijnen, protocollen)?

- o Actueel: Zijn de producten nog actueel voor een mogelijke tweede coronagolf?
- o Nieuwe producten: moeten we in de luwte ons voorbereiden door ontwikkelen van nieuwe producten?
 - *Producten (nog) bruikbaar. Inzet van producten is ontwikkeld zodat inzet/gebruik duurzaam is voor langere termijn, bijvoorbeeld meldcode app onderwijs, codewoord apothekers (= meldcode stappen opvolgen).*
 - *Wel discussie over de handreiking 'wat te doen als spanningen oplopen'. Handreiking nodigt uit tot contact, gezamenlijke besluitvorming en opschaling als dat nodig is. In voor traject hiertoe : gevoel bij stuurgroepleden Zorg voor de Jeugd dat 'melden' en 'hard ingrijpen' niet de weg is.*

4) Hoe verliep het proces intern rijksoverheid?

- o Werd de urgentie ook gedeeld door andere directies/ministeries?
- o Was de taak- en rolverdeling tussen directies/ministeries duidelijk?
- o Vielen er onderwerpen tussen wal en schip (bv zomerkampen, kinderen/volwassen met chronische beperking)
- o Zijn er zaken die we in luwte moeten bespreken in voorbereiding op een tweede coronagolf?
 - *Intern rond thema veiligheid en kwetsbare gezinnen zoeken tussen rol DMO en Jeugd mn richting de voorbereidingen van debat en de coronabrieven.*
 - *Ook thema ondersteunen ouders vanuit een hulplijn zorgde voor verschillende initiatieven en subsidieaanvragen: Pro-parents, achter het behang, Luisterlijn en uitbreiding rol Mind-korrelatie. En verschillende ingangen voor professionals NLI en Movisie, met beide afwegingskaders.*

5) Hoe verliep het proces met partners buiten de rijksoverheid?

- o Met stuurgroep Corona zorg voor de jeugd
Gemis dat Veilig Thuis geen onderdeel was van de Stuurgroep

Met Ingrado (leerplichtambtenaren) goed contact oa met VT en over stappen meldcode.

6) Gekeken naar bovenstaande wat is jouw advies voor eventuele tweede golf aan het MT

- *Handreikingen nog eens goed bekijken*
- *Beschermingsmateriaal, testbeleid en ICT op orde*
- *Nagaan hoe begeleiding bij huiswerk via onderwijs beter kan*
- *Afspreken onder welke voorwaarden nieuwe hulptrajecten wel kunnen starten. Vermijden uitgestelde hulp.*
- *Goede dingen uit eerste golf behouden.*